

ПРЕДГОВОР

Први пут, на југословенском простору појављује се књига у којој се садржајно, на основу савремених метода анализе, теоретски и практично обрађује област царинског система Југославије у најширем смислу, као изузетно важног сегмента спољнотрговинске размене и стратегије развоја привредног система Југославије. Поједине књиге које су издаване за потребе обуке царинских радника, више су биле окренуте пракси и потреби стицања практичних знања, него што су се бавиле дубљим истраживањем института и инструмената спољнотрговинске заштите и функције царинског система у развоју југословенске привреде.

На економском подручју Југославије десиле су се велике промене у задњој деценији, које не само да су измениле политички изглед земље, већ су и пресудно утицале на привреду Југославије. Распад СФРЈ и формирање СР Југославије после сецесије бивших република СФРЈ, увођење неправедних санкција Савета безбедности Уједињених нација према нашој земљи, и њихове негативне последице захтевају изналагање решења за опоравак и развој југословенске економије.

Као последица измењених услова привређивања логично је морало да дође и до измена у сфери спољнотрговинске размене. Не само да је дошло до повећања броја привредних субјеката који у овој размени учествују (код Савезне управе царина регистровано је преко 200.000 предузећа која се појављују у царинском поступку - царинских обвезника), него су измењени основни стратешки циљеви развоја земље.

У оваквој ситуацији, осећала се потреба за једним новим и целовитим приступом материји царинског система, који ће не само да попуни празнину у објављивању дела са овом тематиком, већ да објасни све ове промене и помогне југословенској привреди (како искусним кадровима, тако и другим), да се равноправно укључи у међународну трговину као равноправни партнер.

"Царински систем Југославије", рад др. Томислава Тодоровића, аутора више књига и великог броја радова из области спољнотрговинске размене, коришћења машинских капацитета у привреди Југославије и утицаја на ценовну конкурентност извоза, утицаја царинског система на производне цене и др., представља јединствено дело које први пут у потпуности објашњава и анализира царински систем у најширем смислу речи, како теоријски, тако и практично, уз обиље података о робној размени са иностранством.

Дуго времена на одговорној стручној функцији у царинској служби, сведок тешких услова пословања привреде последњих година, а као познати експерт Савезне управе царина учествовао је у креирању и доношењу великог броја прописа из области царинског, спољнотрговинског, девизног и пореског система. Као истакнути стручњак који непосредно организује спровођење прописа из ових области у пракси био је у прилици да анализира и прати све битне чиниоце у функционисању прописа из области спољнотрговинског пословања, а посебно царинског система и да да свој допринос његовом осавремењивању.

Књига "Царински систем Југославије" намењена је свима који се баве проблематиком спољнотрговинске размене, а посебно предузећима која обављају послове извоза и увоза робе, затим шпедитерима и другим учесницима у царинском поступку и одређеним државним органима. Намењена је, такође, студентима факултета и виших школа, а као уџбеник студентима Више пословне школе који су се определили за смер Царински систем Југославије. Поједини делови књиге могу бити основа за дубља научна истраживања у овој области.

Анализирајући садржину књиге, а имајући у виду њену вишеструку намену, стичу се драгоцене теоретске и практичне сазнања. Наиме, аутор, полазећи од основних постулата међународне трговине као фактора развоја и разматрајући кретање са теоријског и практичног аспекта на глобалном нивоу, анализира и први пут у југословенској пракси уобличава целину заштитне политике у робној размени са иностранством. При томе се посебно има у виду карактер царине, као једног од основних инструмената заштите домаће производње, али обрађује и инструменте ванцаринске и нецаринске заштите као фактора који утичу на међународну робну размену. Читаоцу се даје обиље информација из ове области, које су илустроване бројчаним показатељима, сликама, табелама и график-

онима, дакле егзактно, тако да се с једне стране не оставља простора дилемама, а са друге стране представља инспирацију за научна истраживања и креирање пословне политике на макроекономском и микроекономском плану.

Поред овога, књига садржи и детаљно упознавање читалаца са основним институтима и инструментима царинског система, а поред тога и свим основним институтима спољнотрговинског и девизног система, као интегралним деловима целине у функцији ефикасности спољнотрговинске размене.

Рецензент

Проф. др Зоран Аранђеловић